

Omezovací prostředky

Jana Konečná

Dotčené předpisy

- zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

Omezovací prostředky

K omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb lze použít

- a) úchop pacienta zdravotnickými pracovníky nebo jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem,
- b) omezení pacienta v pohybu ochrannými pásy nebo kurty,
- c) umístění pacienta v síťovém lůžku,

Omezovací prostředky

- d) umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu,
- e) ochranný kabátek nebo vestu zamezující pohybu horních končetin pacienta,
- f) psychofarmaka,
popřípadě jiné léčivé přípravky podávané parenterálně, které jsou vhodné k omezení volného pohybu pacienta při poskytování zdravotních služeb, pokud se nejedná o léčbu na žádost pacienta nebo soustavnou léčbu psychiatrické poruchy, nebo
- g) kombinaci prostředků uvedených v písmenech a) až f),

Omezovací prostředky lze použít

- a) pouze tehdy, je-li účelem jejich použití odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti pacienta nebo jiných osob, a
- b) pouze po dobu, po kterou trvají důvody jejich použití

Povinnosti poskytovatele

- a) pacient, u kterého je omezovací prostředek použit, byl s ohledem na jeho zdravotní stav srozumitelně informován o důvodech použití omezovacího prostředku,
- b) zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta byl o použití omezovacích prostředků uvedených v odstavci 1 písm. b), c), d) nebo e) bez zbytečného odkladu informován;
- sdělení zákonnému zástupci pacienta se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi, záznam podepíše zdravotnický pracovník a zákonný zástupce nebo opatrovník,

Povinnosti poskytovatele

- c) pacient po dobu použití omezovacího prostředku byl pod dohledem zdravotnických pracovníků; dohled musí odpovídat závažnosti zdravotního stavu pacienta a zároveň musí být přijata taková opatření, která zabrání poškození zdraví pacienta,

Povinnosti poskytovatele

- d) použití omezovacího prostředku indikoval vždy lékař; **ve výjimečných případech**, vyžadujících neodkladné řešení, může použití omezovacích prostředků indikovat i jiný zdravotnický pracovník nelékařského povolání, který je přítomen; lékař musí být o takovém použití omezovacího prostředku neprodleně informován a musí potvrdit odůvodněnost omezení,
- e) každé použití omezovacího prostředku bylo zaznamenáno do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi.

Zápis do zdravotnické dokumentace

- záznam o použití omezovacích prostředků vůči pacientovi, který obsahuje
 - 1. záznam o indikaci omezení včetně specifikace druhu, důvodu a účelu omezení a stanovení intervalů kontrol a jejich rozsahu,
 - 2. čas zahájení a ukončení použití omezovacího prostředku,
 - 3. záznamy o průběžném hodnocení trvání důvodů použití omezovacího prostředku,
 - 4. záznamy o průběžném hodnocení zdravotního stavu pacienta v průběhu omezení,

Zápis do zdravotnické dokumentace

- 5. v případě výskytu komplikací jejich popis,
- 6. jméno, popřípadě jména, a příjmení zdravotnického pracovníka, který použití omezovacího prostředku indikoval; v případě, že použití omezovacího prostředku neindikoval lékař, také jméno, popřípadě jména, a příjmení lékaře, který byl o použití omezovacího prostředku dodatečně informován,

Zápis do zdravotnické dokumentace

- 7. v případě, že použití omezovacího prostředku neindikoval lékař, záznam lékaře o vyhodnocení odůvodněnosti omezení, včetně času, kdy ji potvrdil,
- 8. informaci o tom, že byl zákonný zástupce pacienta zbaveného způsobilosti k právním úkonům nebo nezletilého pacienta informován o použití omezovacích prostředků,

Oznamovací povinnost

- Poskytovatel oznámí soudu do 24 hodin
-
- a) hospitalizaci pacienta podle 38 odst. 1 písm. b) a c); obdobně se postupuje, jestliže pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta souhlas odvolal a nadále existují důvody pro hospitalizaci bez souhlasu,
- **b)** dodatečné omezení pacienta, který byl hospitalizován na základě souhlasu, ve volném pohybu podle 39 odst. 1 písm. b) až g) nebo styku s vnějším světem až v průběhu léčení.
- Hospitalizace a dodatečné omezení pacienta se soudu neoznamuje, jestliže byl souhlas ve lhůtě do 24 hodin prokazatelným způsobem dodatečně vysloven.

Detenční řízení

- Oznámení soudu
- Soud vysloví zákonnost /nezákonnost omezení svobody občana
- Řízení má dvě fáze
 - usnesením do 7 dnů (převzetí)
 - rozsudkem do 3 měsíců (délka držení)

Znalecký posudek

Nález ústavního soudu ze dne 30.9.1997, sp. zn. Pl.ÚS 23/97

- Převzetí a držení pacienta v ústavní zdravotnické péči

Článek 8 LPS zaručující osobní svobodu v odst. 6 závazně určuje, že pouze zákon stanoví, ve kterých případech může být osoba převzata nebo držena v ústavní zdrav. péči bez svého souhlasu. Takové opatření musí být do 24 oznámeno soudu,

- který o tomto umístění rozhodne do 7 dnů. Tedy jedině soudu přísluší konečné rozhodnutí o tomto umístění, a to na základě povinné oznamovací povinnosti příslušného zdravotnického zařízení. Výjimku tvoří převzetí a držení osoby ve zdrav. zařízení, které nařídil soud v jiném řízení.

Nález Ústavního soudu ze dne 23.5.2006, sp. zn. I.ÚS 493/05

■ Zbavení osobní svobody

Ochrana osobní svobody zaujímá významné místo v katalogu základních lidských práv, neboť její omezení zasahuje do nejosobnější sféry jedince a tento zásah může mít trvalé následky. LPS v čl. 8 odst.2 zakotvuje, že nikdo nesmí být zbaven svobody jinak, než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.

Stanovisko NS ČR ze dne 14.1.2009, sp. zn. Cpjn 29/2006

- Ve všech řízení o vyslovení přípustnosti převzetí a držení v ústavu zdrav. péče
- Zákonná pojistka
- Soudní přezkum

DĚKUJI ZA POZORNOST

- AK Prudil a spol, s.r.o.
- Bašty 8, Brno
- Tel./fax: 542 210 593
- E-mail: info@prudil.cz

